

ПИТАННЯ ДЛЯ ІСПИТУ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЄВРОПЕЙСЬКА КОНВЕНЦІЯ ПРО ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ
І ОСНОВОПОЛОЖНИХ СВОБОД ТА ЮРИДИЧНА ПРАКТИКА»
для студентів факультету адвокатури, заочної форми навчання

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри міжнародного права
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого
(протокол № 3 від 24.11.2020 р.)

1. Загальна характеристика системи захисту прав людини в рамках Ради Європи.
2. Конвенція про захист прав людини та основоположних свобод та її місце в європейській системі захисту прав людини.
3. Структура Конвенції. Протоколи до Конвенції.
4. Каталог прав людини, що захищаються Конвенцією.
5. Поняття “абсолютні права людини”.
6. Місце Конвенції у правовій системі України.
7. Загальна характеристика контрольного механізму Конвенції.
8. Принципи субсидіарності та розсуду держави як базові засади конвенційного контрольного механізму.
9. Юрисдикція ЄСПЛ: загальна характеристика.
10. Консультативна юрисдикція Європейського суду з прав людини.
11. Особливості предметної юрисдикції ЄСПЛ.
12. Особливості територіальної юрисдикції ЄСПЛ.
13. Особливості юрисдикції ЄСПЛ за колом осіб.
14. Склад та організаційна структура Суду.
15. Особливості статусу судді ЄСПЛ.
16. Вимоги до судді ЄСПЛ та процедура призначення.
17. Компетенція суддів, які засідають одноособово;
18. Компетенція комітетів із трьох суддів;
19. Компетенція палати із семи суддів;

20. Компетенція Великої палати.
21. Прийнятність індивідуальної заяви: загальна характеристика.
22. Процесуальні умови прийнятності індивідуальної заяви.
23. Вимоги до форми та змісту індивідуальної заяви.
24. Юрисдикційні критерії прийнятності індивідуальної заяви.
25. Процедура розгляду індивідуальної заяви Європейським судом з прав людини. Принципи визначення пріоритетності розгляду заяв.
26. Застосування ЄСПЛ тимчасових (захисних) заходів: поняття та умови.
27. Види рішень Європейського суду з прав людини.
28. Пілотні та квазі-пілотні рішення ЄСПЛ.
29. Інтерпретаційне значення (res interpretata) практики ЄСПЛ.
30. Тлумачення Конвенції Європейським судом з прав людини: загальна характеристика принципів та методів.
31. Еволюційне тлумачення Конвенції.
32. Автономне тлумачення Конвенції.
33. Принцип “європейського консенсусу”.
34. Принцип ефективного тлумачення.
35. Доктрина “позитивних” зобов’язань держави у практиці ЄСПЛ.
36. Загальна характеристика виконання рішень Європейського суду з прав людини.
37. Нагляд за виконанням рішень Європейського суду з прав людини з боку Комітету Міністрів Ради Європи відповідно до ст. 46 Конвенції.
38. Спеціальні засідання Комітету Міністрів з прав людини. Проміжні та остаточні резолюції Комітету Міністрів щодо виконання державою рішень ЄСПЛ.
39. Виконання рішень Європейського суду з прав людини в частині виплати справедливого відшкодування: процедура та терміни.
40. Додаткові заходи індивідуального характеру, що вживаються на виконання рішення Європейського суду з прав людини.
41. Заходи загального характеру, що вживаються на виконання рішення Європейського суду з прав людини.

42. Правові засади та організація виконання рішень Європейського суду з прав людини в Україні .
43. Правовий статус Уповноваженого у справах Європейського суду з прав людини.
44. Застосування судами України Конвенції та практики Європейського суду з прав людини як джерела права.
45. Позитивні та негативні зобов'язання держави щодо забезпечення права на життя.
46. Позитивні та негативні зобов'язання держави щодо заборони катувань, нелюдського чи принижуючого гідність поводження чи покарання.
47. Право на доступ до суду. Поняття легітимних обмежень доступу до суду.
48. Зміст права на свободу мирних зібрань.
49. Позитивні та негативні зобов'язання держави щодо забезпечення права на свободу та особисту недоторканість.
50. Тлумачення ЄСПЛ поняття «майно» (ст.1 Першого Протоколу).
51. Зміст поняття «мирне володіння майном» (ст.1 Першого Протоколу).
52. Позитивні зобов'язання держави у сфері протидії дискримінації.
53. Поняття «позитивна дискримінація».
54. Тлумачення ЄСПЛ форми та змісту вираження поглядів (ст.10).
55. Визначення ЄСПЛ сфери застосування права на приватність (ст. 8)
56. Застосування ЄСПЛ принципу пропорційності при визначенні допустимості обмежень окремих конвенційних прав.
57. Застосування ЄСПЛ принципу балансу інтересів при визначенні допустимості обмежень окремих конвенційних прав.
58. Тлумачення ЄСПЛ поняття “виключно необхідне застосування сили” (ст.2).
59. Процесуальний аспект ст.2.
60. Процесуальний аспект ст.3.
61. Критерії розмежування видів неналежного поводження, що заборонені ст.3.
62. Визначення ЄСПЛ змісту понять “рабство” та підневільний стан”.
63. Умови та критерії правомірності позбавлення свободи (ст.5)
64. Процесуальні гарантії у випадку позбавлення свободи (ст 5).

65. Особливості тлумачення ЄСПЛ поняття “житло” (ст.8).
66. Умови правомірності обмеження права на приватність (ст.8).
67. Тлумачення ЄСПЛ відмінностей і правових наслідків розрізнення суджень про факти і оціночних суджень.
68. Тлумачення ЄСПЛ терміну “відповідно до закону” як умови визначення правомірності обмеження окремих конвенційних прав.
69. Автономне тлумачення ЄСПЛ поняття “суд” (ст.6).
70. Складові справедливого судового розгляду (ст.6).
71. Сфера та особливості застосування права на вільні вибори (ст.3 Першого протоколу).
72. Умови правомірності обмеження права на мирне володіння та користування майном (власністю).
73. Тлумачення ЄСПЛ понять “пряма дискримінація” та “непряма дискримінація”.
74. Відмінності механізмів захисту від дискримінації на основі ст.14 та Протоколу 12.
75. Умови правомірності обмеження свободи пересування.